

Szkolny Program Profilaktyczno-Wychowawczy

Szkoły Podstawowej Montessori

im. Urszuli Ledóchowskiej w Warszawie

I. Podstawowe założenia i zasady realizacji Programu:

1. Szkoła Montessori im. Św. Urszuli Ledóchowskiej ma charakter katolicki. W pracy wychowawczej wykorzystuje założenia i doświadczenie pedagogiczne Marii Montessori a także charyzmat duchowy Św. Urszuli Ledóchowskiej. Działania wychowawcze i profilaktyczne przenikają się wzajemnie, a ich charakter i specyfika ma ścisły związek z założeniami na jakich u podstawy opiera się Szkoła.
2. Wspólnotę szkolną tworzą wszyscy uczniowie, nauczyciele, rodzice, pozostali pracownicy szkoły oraz dyrekcja. Dlatego w różnych aspektach realizatorami Programu jak i odbiorcami jest całe środowisko szkolne.

II. Wychowanie do wartości

Wartości, które przyświecają naszej pracy i które uznajemy za ważne dla całej społeczności szkolnej to:

- DUCHOWOŚĆ/WIARA
- BEZPIECZEŃSTWO
- WOLNOŚĆ
- WSPÓŁPRACA
- NADZIEJA
- ODPOWIEDZIALNOŚĆ
- MIŁOŚĆ
- ROZWÓJ
- AUTENTYCZNOŚĆ

III. Diagnoza Środowiska Szkolnego

Istotnym elementem wpływającym na kształt i realizację Szkolnego Programu Profilaktyczno-Wychowawczego jest coroczna diagnoza środowiska szkolnego.

Powstaje ona na bazie wniosków z roku poprzedniego, informacji zbieranych i analizowanych w danym roku szkolnym. Określa m.in. czynniki ryzyka.

Zakres działań diagnostycznych	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1. Rozpoznanie sytuacji rodzinnej uczniów: ● rodziny pełne i niepełne, ● rodziny zastępcze/adopcyjne ● trudności wychowawcze, ● problem choroby w rodzinie, ● konflikty okołorozwodowe, ● inne trudności związane z otoczeniem społecznym.	1.1. Zbieranie danych: ● rozmowy indywidualne z rodzicami. 1.2. Analiza uzyskanych danych: ● spotkanie wychowawców z zespołem psychologiczno-pedagogicznym, ● sporządzenie listy dzieci potrzebujących wsparcia psychologicznego.	- wychowawcy - pedagodzy - psychologdy - nauczyciele wspomagający - nauczyciele	Szczególnie początek roku szkolnego, ale także systematycznie w czasie trwania roku szkolnego.

2. Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów oraz przyczyn ewentualnych trudności w sferach: - poznawczej; - emocjonalnej; - społecznej; - edukacyjnej.	2.1 Analiza dokumentacji: ● opinii o dziecku z przedszkola, ● opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i innych danych dostarczonych przez rodziców/opiekunów. 2.2. Obserwacja ucznia na tle grupy. 2.3. Rozmowy indywidualne z wychowawcami i nauczycielami. 2.4. Rozmowy z rodzicami. 2.5. Indywidualna praca z dziećmi.	- psycholog - wychowawcy - nauczyciele wspomagający - terapeuci specjaliści - nauczyciele	Szczególnie początek roku szkolnego, ale także systematycznie w czasie trwania roku szkolnego.
3. Rozpoznanie sytuacji grupowej w poszczególnych klasach: - potrzeby klasy jako grupy, - etap rozwoju grupy. - narzędzi i metod pracy z grupą oraz ich skuteczności.	3.1. Spotkania członków zespołu psychologiczno-pedagogicznego z nauczycielami mającymi na celu diagnozę etapu rozwoju grupy. 3.2. Obserwacja grupy. 3.3. Obserwacja uczestnicząca. 3.4. Konsultacje w zespole psychologiczno-pedagogicznym. 3.5. Superwizje.	- psycholog - wychowawcy - nauczyciele wspomagający - terapeuci specjaliści - nauczyciele	Systematycznie w czasie trwania roku szkolnego.

4. Rozpoznanie środowiska klasowego: - pod kątem funkcjonowania dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, - pod kątem funkcjonowania dzieci z opiniami psychologiczno - pedagogicznymi - pod kątem funkcjonowania dzieci z uwzględnieniem potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi	4.1. Obserwacja zachowania dzieci podczas zajęć. 4.2. Konsultacje zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej z wychowawcami klas, nauczycielami i rodzicami. 4.3. Konsultacje wychowawców z rodzicami i nauczycielami. 4.4. Obserwacja dzieci podczas zajęć dodatkowych , np. piknik, wycieczka, itp.	- psycholog - wychowawcy - nauczyciele wspomagający - terapeuci specjaliści - nauczyciele	Szczególnie początek roku szkolnego, ale także systematycznie w czasie trwania roku szkolnego.
5. Rozpoznanie problematyki i potrzeb kadry związanych z: - pracą z dziećmi, - współpracą z rodzicami, - współpracą w zespole - dostępnością/skutecznością stosowanych narzędzi i metod wychowawczych.	5.1. Spotkania kadry pedagogicznej z innymi pracownikami szkoły w celu zidentyfikowania i nazwania trudności. 5.2. Spotkania wychowawców, nauczycieli z rodzicami w celu zidentyfikowania i nazwania trudności. 5.3. Spotkania Rady Pedagogicznej. 5.4. Rady szkoleniowe	- psycholog - wychowawcy - nauczyciele wspomagający - terapeuci specjaliści - nauczyciele - rodzice	Szczególnie początek roku szkolnego, ale także systematycznie w czasie trwania roku szkolnego.

6. Przegląd regulaminów, procedur i zasad obowiązujących w szkole.	6.1. Spotkanie Rady Pedagogicznej, mające na celu usystematyzowanie regulaminów, zasad i procedur obowiązujących w szkole.	- psycholog - wychowawcy - nauczyciele wspomagający - terapeuci specjaliści - nauczyciele	W toku roku szkolnego, ale szczególnie koniec roku szkolnego.
7. Problemy i zagrożenia w szkole - kryteria m.in.: - bezpieczny Internet, - nadużywanie multimediiów, - agresja i przemoc, - używki i substancje psychoaktywne. - związane z integracją społeczną - związane z przekraczaniem granic w seksualności	7.1. Rozeznanie problemów i zagrożeń występujących w Szkole, szacowanie ryzyka. 7.2. Spotkania zespołu psychologiczno - pedagogicznego 7.3. Spotkania Rady Pedagogicznej 7.4. Zebrania i indywidualne konsultacje z rodzicami 7.5. Rada szkoleniowa kadry pedagogicznej 7.6. Spotkania szkoleniowe z rodzicami uczniów 7.7. Spotkania interwencyjne z rodzicami uczniów 7.8. Profilaktyczne warsztaty dla uczniów	- psycholog - wychowawcy - nauczyciele wspomagający - terapeuci specjaliści - nauczyciele - rodzice	W toku roku szkolnego, ale szczególnie koniec roku szkolnego.

V. Akty prawne

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 783).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018 r., poz. 214).
- Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki — krok po kroku 21 Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 3).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r., poz. 467).

VI. Wizja szkoły

Jesteśmy bezpieczną i przyjazną dla uczniów szkołą, w której:

- wyrównujemy szanse edukacyjne poprzez indywidualizację procesu nauczania i wychowania;
- stosujemy skuteczne metody pracy dydaktycznej z wykorzystaniem ich różnorodnych form (metody aktywne, projekty,

eksperymenty);

- zapewniamy wszechstronny rozwój ucznia pełnosprawnego i niepełnosprawnego;
- wspieramy uczniów w rozpoznawaniu predyspozycji i określaniu drogi ich dalszej edukacji;
- kształtujemy pozytywne postawy społeczne i przygotowujemy uczniów do pełnienia różnych ról społecznych;
- tworzymy życzliwy i przyjazny klimat;
- zapewniamy uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego;
- rozwijamy postawę szacunku dla dziedzictwa narodowego oraz poczucie przynależności do społeczności europejskiej;
- szeroko promujemy edukację prozdrowotną, ekologiczną, informatyczną i językową;
- dbamy o ścisłą i aktywną współpracę z rodzicami i społecznością lokalną;
- dbamy o rozwój zawodowy nauczycieli poprzez ciągłe doskonalenie kompetencji zawodowych.

VII. Misją Szkoły jest:

- Stworzenie odpowiednich warunków dla pełnego rozwoju osobowego Uczniów w zgodzie z zasadami Kościoła Katolickiego, przy wykorzystaniu pedagogiki dr Marii Montessori, w atmosferze wzajemnego szacunku i w ścisłej współpracy z Rodzicami.

VIII. Cel ogólny i cele szczegółowe programu profilaktyczno-wychowawczego

Cele kształcenia ogólnego w szkole podstawowej według nowej podstawy programowej zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. (poz. 356), załącznik nr 2.

1. Wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
2. Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej;
3. Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
4. Rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
5. Rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
6. Ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności;

7. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
8. Wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat;
9. Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;
10. Wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej;
11. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
12. Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy
13. Wychowywanie uczniów w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:
 - 1) Fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
 - 2) Psychiczej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
 - 3) Społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
 - 4) Aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia

IX. Profil absolwenta

Celem Szkoły jest wychowanie człowieka który:

- **KONTAKTACH Z INNYMI LUDŹMI** – Jest szczęśliwy ponieważ potrafi akceptować siebie i innych ludzi w ich różnorodności i bez porównywania się z nimi. – Jest uczciwy, szczery, otwarty na innych ludzi i współpracę z nimi – Szanuje pracę własną i innych ludzi – Umie bronić własnego zdania, bliskiej idei i własnych praw konsekwentnie i kulturalnie bez naruszania niczyjej godności i prawa do innego zdania – Potrafi być elastyczny i cierpliwy we współpracy z innymi – Odważnie broni słabszych i chętnie niesie pomoc innym – Nie ocenia innych na podstawie ich stanu posiadania, zdolności, wyglądu – Pokojowo rozwiązuje konflikty – Zna i stosuje zasady fair play
- **W DZIEDZINIE PRACY NAD SOBĄ** – Dbą o własny rozwój i podejmuje zań odpowiedzialność – Rozwija swoje zainteresowania,

aktywnie poszukuje i odważnie podejmuje nowe wyzwania na drodze do osobistego rozwoju. Uczy się adekwatnej do rzeczywistości samooceny, buduje pewność siebie i osobisty sukces na swoich mocnych stronach bez konieczności porównywania się z innymi – Jest wytrwały i konsekwentny, nie zraża się porażkami, aktywnie rozwiązuje problemy – Jest ciekawy świata, zainteresowany jego poznawaniem we wszystkich obszarach – Panuje nad sobą, uczy się nazywania swoich uczuć – Dbą o swój rozwój fizyczny i zdrowie poprzez aktywny tryb życia, doskonalenie wybranych aktywności sportowych, przełamywanie własnych słabości.

- W DZIEDZINIE WIARY – Pracuje nad swoim rozwojem duchowym i nad relacją z osobowym Bogiem poprzez praktyki religijne, w tym zwłaszcza przez modlitwę i pogłębianie wiedzy o doktrynie Kościoła Rzymskokatolickiego przy poszanowaniu innych religii i ich wyznawców – Dąży do świętości – rozumianej jako podstawowe powołanie każdego wierzącego człowieka
- WOBEC NAJBLIŻSZEGO OTOCZENIA, OJCZYZNY I ŚWIATA – Czuje się gospodarzem w swoim otoczeniu, ulepsza je, utrzymuje w porządku, dba aby sprzęty, pomieszczenia, przestrzeń, z której korzysta były w dobrym stanie. W razie potrzeby podejmuje starania o przywrócenie im odpowiedniego stanu. – Jest dumny z tradycji ojczystej przy poszanowaniu innych tradycji. Dąży do ciągłego pogłębiania wiedzy na jej temat. – Odnosi się z szacunkiem do wszystkich pokoleń, grup i pojedynczych ludzi, którzy na przestrzeni dziejów przyczynili się do budowania ojczyzny wolnej i niepodległej – Podejmuje stosownie do wieku i możliwości odpowiedzialność za sprawy własnego kraju i narodu, a także za sprawy ważne dla świata – Odnosi się z szacunkiem do przyrody i wszystkich naturalnych zasobów, z których człowiek korzysta, rozumie, że świat jest wspólnym dobrem zamieszkujących go stworzeń, a w rękach człowieka – jedynej istoty myślącej- jest zachować go w dobrym stanie dla obecnych i przyszłych mieszkańców

X. Strategia wychowawczo-profilaktyczna szkoły lub placówki

W programie wychowawczo-profilaktycznym uwzględniliśmy wzajemne przenikanie się treści nauczania, celów wychowawczych i kształtowanie postaw uczniów w oparciu o wybrane wartości. Cele i zadania wychowawcze oraz oddziaływania profilaktyczne są różne na poszczególnych

etapach edukacyjnych. W związku z tym szkoła, konstruując strategię wychowawczo-profilaktyczną, określiła:

- Sfery rozwoju ucznia – fizyczną, psychiczną, intelektualną, społeczną i duchową, z których każda wyznacza strategię osiągnięcia dojrzałości;
- Przyjęła cele wychowawcze, integralne z sylwetką absolwenta;
- Wyzaczyła jasne i czytelne zadania, możliwe do wykonania przez każdego nauczyciela w ramach założonych celów;
- Ustaliła odbiorców działań – nauczycieli, uczniów, rodziców, pracowników niepedagogicznych, społeczność lokalną;
- Wyzaczyła realizatorów zadań oraz terminy ich realizacji.

Określiłiśmy zadania wychowawcze i profilaktyczne, formułując je w programie na tyle ogólnie, aby dokument ten mógł służyć szkole przez wiele lat, a każdy wychowawca mógł z niego korzystać corocznie, planując pracę wychowawczą i profilaktyczną dla swojej klasy na dany rok.

Podstawowymi założeniami działań profilaktyczno - wychowawczych szkoły są:

- stwarzanie możliwości do osiągnięcia satysfakcji z własnej konstruktywnej aktywności i zdobywania dobrych doświadczeń osobistych w relacjach z innymi
- ćwiczenie umiejętności życiowych oraz konstruktywnych sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, konfliktowych
- budowanie systemu wartości
- uczenie pozytywnych wzorców sposobów spędzania czasu wolnego
- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności);
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego

stylu życia

- dostarczanie wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń;
- kształtowanie umiejętności intrapsychicznych (obszar emocji, motywacji, procesów poznawczych, wolicjonalnych, poczucia własnej wartości)
- kształtowanie umiejętności interpersonalnych
- kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, samodzielnego i twórczego myślenia
- rozwijanie więzi z grupą społeczną (przeciwdziałanie izolacji od grupy, bezwzględnej rywalizacji)
- uczenie odpowiedzialności (umiejętności przewidywania i akceptacji skutków własnych wyborów i działań)
- rozwijanie przyjaznego dziecku środowiska szkolnego i rodzinnego
- kształtowanie w środowisku szkolnym norm i reguł sprzyjających zdrowemu życiu i rozwojowi oraz eliminujących możliwość wystąpienia działań dysfunkcyjnych
- wczesne rozpoznawanie zagrożeń, diagnozowanie dysfunkcji oraz budowanie sieci wsparcia i pomocy dla osób i grup wysokiego ryzyka

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) Współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) Współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i

promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,

4) Wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,

5) Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

6) Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,

7) Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,

8) Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,

9) Przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,

10) Wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

1) Poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu

przypadkach,

- 2) Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) Prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) Dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych,

środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,

2) Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

3) Przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

4) Informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1) Wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

2) Wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,

3) Wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane,

jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) Realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) Włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie

oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

Najważniejsze działania w pracy wychowawczej każdego roku szkolnego są ukierunkowane na:

- Wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- Przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- Wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- Rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- Budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- Przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- Troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- Zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- Znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- Promowanie zdrowego stylu życia,
- Kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- Rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich,

papierosów, alkoholu i narkotyków),

- Eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- Niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- Uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

XI. . Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- Stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- Sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- Inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- Stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- Współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- Nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów

szkoły,

- Nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- Uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- Opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- Opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- Uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- Uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- Współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu

Wychowawczo-Profilaktycznego,

- Reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- Reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- Przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia,
- Udzielają uczniom pomocy w przewycięzaniu niepowodzeń szkolnych,
- Kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- Rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- Wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

Wychowawcy klas:

- Diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- Rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- Na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- Przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- Zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- Są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- Oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- Współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z

uczniami o specjalnych potrzebach,

- Wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- Rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- Dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- Podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- Współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- Podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

4. Zespół wychowawców:

- Opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- Analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- Ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli

wychowawcy,

- Przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

5. Pedagog szkolny/psycholog:

- Diagnozuje środowisko wychowawcze,
- Czuwa nad zapewnieniem uczniom pomocy psychologicznej w odpowiednich formach,
- Współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- Zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- Współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- Współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze

profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

6. Rodzice:

- Współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- Uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- Zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- Współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- Dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada rodziców uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

7. Samorząd uczniowski:

- Jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z

własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,

- Uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- Współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- Prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- Dbą o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- Może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

XII. Ceremoniał i tradycje szkolne

Na ceremoniał i tradycje szkoły składają się imprezy o istotnym znaczeniu, wpisane do szkolnego kalendarza, budujące klimat szkoły i kształtujące postawy uczniów.

Szkoła Podstawowa im. Św. Urszuli Ledóchowskiej ma swego patrona i logo szkoły. Przyjęła jako swój cel kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów poprzez nauczanie szacunku do symboli i barw narodowych, historii, tradycji narodowych, lokalnych i religijnych.

Na stałe imprezy szkolne składają się: uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego z mszą świętą, pasowanie na ucznia klasy pierwszej, Dzień Edukacji Narodowej, Święto Niepodległości, spotkania wigilijne, jasełka, zabawa karnawałowa, zielone szkoły, integracyjne nocowania klasowe, wyjazdy integracyjne klasowe, prezentacja talentów uczniowskich, Uczta Bogów, Szkolne Koło Wolontariatu, Piknik Rodzinny Szkolno-Przedszkolny, Dzień Św. Urszuli Ledóchowskiej, rekolekcje wielkopostne, I Komunia Święta, Dzień Dziecka, celebrowanie urodzin dzieci, apele szkolne, uroczyste

zakończenie roku szkolnego z mszą świętą.

XIII. Tryb postępowania w sytuacjach trudnych.

Szkoła posiada procedury reagowania w sytuacjach trudnych. Patrz załącznik.

XIV. Monitoring i ewaluacja.

Realizacja Programu Profilaktyczno-Wychowawczego jest na bieżąco monitorowana i omawiana podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej ale też zebrań zespołów wychowawczych klas. W razie pojawienia się szczególnych potrzeb, wynikających ze stale uzupełnianej diagnozy środowiska szkolnego. Program modyfikowany jest o niezbędne elementy w trakcie jego realizacji.

Ewaluacja Szkolnego Programu Profilaktyczno-Wychowawczego obejmuje:

- realizację zakładanych celów programu profilaktyczno - wychowawczego na dany roku szkolny,
- realizację zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych,
- realizację tematyki profilaktyczno - wychowawczej zawartej w planach pracy wychowawców klas oraz innych zaplanowanych

działaniach

Podstawą do formułowania ocen będą narzędzia stosowane w ramach wewnątrzszkolnego mierzenia jakości pracy szkoły:

- sprawozdania wychowawców, specjalistów,
- analizy badań ankietowych,
- dane statystyczne (np. wyniki frekwencji w poszczególnych klasach),
- obserwacje,
- hospitacje,
- zapisy w dokumentacji,
- wnioski i rekomendacje z Rad Pedagogicznych,
- zrealizowane projekty,
- sprawozdania od realizatorów działań
- samooceny przeprowadzanej przez zainteresowane podmioty

Ocena efektów realizacji Szkolnego Programu Profilaktyczno-Wychowawczego, będzie dokonywana na koniec roku szkolnego.

Szczegółowe cele wychowawcze i profilaktyczne do realizacji w szkole:

Obszar rozwoju intelektualnego:

1. Rozwój możliwości, uzdolnień i wiedzy uczniów.
2. Wzrost liczby uczniów biorących udział w zajęciach dodatkowych w szkole.
3. Zapewnienie pomocy wszystkim uczniom wymagającym wsparcia w szkole.
4. Wzrost motywacji uczniów do podejmowania wysiłku intelektualnego.

5. Wzrost umiejętności uczniów w zakresie planowania ścieżki edukacyjnozawodowej.

Obszar rozwoju społecznego:

1. Wzrost poczucia przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, narodowej, europejskiej.
2. Wzrost umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów, umożliwiających efektywne komunikowanie się z innymi oraz rozwiązywanie

problemów w sposób konstruktywny, bez stosowania agresji i przemocy.

3. Poprawa relacji w grupach rówieśniczych.

4. Wzrost wiedzy uczniów na temat zjawisk zachodzących na rynku pracy.

Obszar rozwoju moralnego:

1. Przestrzeganie przez uczniów obowiązujących norm i zasad społecznych.

2. Wzmocnienie postawy szacunku wobec innych osób.

3. Zwiększenie liczby uczniów podejmujących aktywność wolontariacką.

4. Wzmocnienie postawy szacunku wobec dziedzictwa narodowego.

5. Wzrost zachowań ekologicznych uczniów.

Obszar rozwoju emocjonalnego:

1. Nabycie przez uczniów umiejętności rozumienia siebie i własnych emocji, kierowania i kontrolowania ich, okazywania empatii.

2. Wzrost poczucia własnej wartości ucznia, umiejętności adekwatnej samooceny.

3. Wzrost umiejętności uczniów w zakresie konstruktywnego radzenia sobie ze stresem.

Obszar rozwoju fizycznego:

1. Wzrost zachowań prozdrowotnych uczniów.

2. Wzrost wiedzy uczniów na temat czynników i zachowań zagrażających zdrowiu.

3. Zwiększenie liczby uczniów biorących udział w zajęciach sportowych i innych, alternatywnych formach spędzania czasu wolnego.

XVI. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole i placówce.

1.. Narzędzia i metody wychowawcze i profilaktyczne

Cele i zadania wychowawcze szkoły realizowane są za pośrednictwem narzędzi i metod tj.

- **KRAĞ.** Podstawowym narzędziem wychowawczym jest w szkole krąg, czyli rozmowa z grupą uczniów siedzących w kole, prowadzona przez wychowawcę. Stałe - poranne kręgi odbywają się codziennie. Krąg jako powtarzające się spotkanie buduje wspólnotę klasową, wyznacza rytm dnia. Jego celem jest przygotowanie grupy do pracy, ustalenie porządku dnia i zaplanowanie pracy. Kręgi interwencyjne zwołujemy w celu omówienia trudności zaistniałych w grupie, konieczności rozwiązywania problemów dotyczących grupy/klasy.
- **ROZMOWA.** Kolejnym ważną formą pracy wychowawczo - profilaktycznej jest rozmowa: indywidualna z nauczycielem, rozmowa dzieci

między sobą i monitorowanie jej efektu przez dorosłego. Ważne elementy rozmów to:

- Odwołanie do autorytetu lub autorytetów dziecka/grupy;
- Odwołanie się do wartości;
- Odwołanie do emocji, odczuć;
- Odwołanie do potrzeb
- MODELOWANIE. W szkole wychowujemy także poprzez modelowanie - oddziaływanie przykładem osobistym.
- UWAŻNA OBSERWACJA jest ważnym elementem naszej pracy:
- Obserwacja i równocześnie próba dostrzegania różnych kontekstów
- Obserwacja wspólna z dziećmi
- Obserwacja dziecka na tle grupy
- Obserwacja klasy jako grupy i procesów w niej zachodzących
- ZASADY/KONTRAKTY
- Ustalamy zasady pracy grupowej w klasach
- W sytuacjach szczególnych ustalamy z dzieckiem i rodzicami kontrakt, obejmujący wytyczne zachowania dla danego ucznia w klasie/

szkole

- Przypominamy o zasadach na apelu
- OBCHODZENIE ŚWIĄT PAŃSTWOWYCH, SZKOLNYCH ORAZ KOŚCIELNYCH
- WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI
- WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI KULTURALNYMI I SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM
- WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I PODMIOTAMI DZIAŁAJĄCYMI NA RZECZ ZDROWIA PSYCHICZNEGO I ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY
- PRACA METODĄ PROJEKTOWĄ
- WARSZTATY PROFILAKTYCZNE
- OBCHODZENIE UROCZYŚĆ SZKOLNYCH, CELEBROWANIE ZWYCZAJÓW I OBYCZAJÓW

2..Realizatorzy programu profilaktyczno-wychowawczego

Realizacja działań profilaktycznych i wychowawczych na terenie szkoły obejmuje wszystkich pracowników szkoły, w tym w szczególności:

1. Radę Pedagogiczną:

- realizacja celów i zadań ujętych w programie profilaktyczno-wychowawczym

2. Dyrektora szkoły:

- planowanie i organizację przedsięwzięć
- monitorowanie przebiegu realizacji Szkolnego Programu Profilaktyczno-Wychowawczego

3. Nauczycieli:

- współpraca z osobami i instytucjami wspierającymi wychowanie i profilaktykę
- z zespołem specjalistów zajmujących się pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły,
- udział w szkoleniach, superwizjach które wspierają realizację Programu Profilaktyczno-Wychowawczego

- realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców programów profilaktycznych i promocji zdrowia, dostosowanych do realizowanych celów profilaktycznych i wychowawczych
- współpraca z Policją, Strażą Pożarną i Strażą Miejską

4. Pracowników psychologiczno-pedagogicznych:

- diagnoza trudności, rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów
- podejmowanie działań mających na celu niwelowanie czynników ryzyka
- podejmowanie działań profilaktyczno-wychowawczych w stosunku do uczniów, z udziałem rodziców i nauczycieli oraz organizacji działających na rzecz uczniów
- współpraca z instytucjami wspierającymi realizację zadań programu profilaktyczno-wychowawczego:
 - poradniami psychologiczno-pedagogicznymi,
 - poradniami specjalistycznymi,
 - podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień
 - organizacjami pozarządowymi, zajmującymi się profilaktyką zdrowia i bezpieczeństwem szeroko pojętym,

3.. Odbiorcy programu profilaktyczno-wychowawczego.

Odbiorcami działań ujętych w Programie są przede wszystkim:

- uczniowie,
- rodzice/ prawni opiekunowie uczniów,
- a także pedagogiczni pracownicy szkoły.

